

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ 2022-2024

(12.2022 – 04.2023)

Πράσινα Κατασκευαστικά Υλικά – τα νέα πρότυπα για τσιμέντο και σκυρόδεμα στοχεύουν στην ανθρακοποίηση του κύκλου ζωής τους

- Οι θέσεις των Ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών οργανώσεων στοχεύουν στην απανθρακοποίηση του τσιμέντου και του σκυροδέματος μέσω εναρμονισμένων προτύπων των χωρών μελών.
- Η απανθρακοποίηση της βιομηχανίας τσιμέντου επιτυγχάνεται με χρήση νέων τεχνικών και καινοτομιών παράλληλα με τη δημιουργία αντίστοιχου προτύπου.
- Ο στόχος παραγωγής υλικών με συγκεκριμένη περιεκτικότητα άνθρακα είναι σχετικός και ανάλογος με τη διαθεσιμότητα των υλικών κάθε χώρας.
- Η εφαρμογή τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να υποστηρίξει αποτελεσματικά τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα στην τσιμεντοβιομηχανία
- Υπάρχει ακόμη περιθώριο δημιουργίας πράσινων υλικών εντός των ισχύοντων κανονισμών.
- Η ανάγκη για δημιουργία ενός πολυφασματικού συστήματος προώθησης της ποιότητας και ανθεκτικότητας των υλικών είναι επιτακτική.
- Υπάρχει κενό μεταξύ προτύπων και κανονισμών: ανάγκη επικαιροποίησης του κτιριακού κανονισμού και ανάγκη υλοποίησης μέτρων που θα υποστηρίξουν την ανάπτυξη του οικολογικού σχεδιασμού με χρήση πράσινων υλικών.
- Οι ισχύουσες μέθοδοι αξιολόγησης των EPDs (Environmental Product Declarations) δεν εφαρμόζουν καινοτόμες μεθοδολογίες. Απαιτείται η επιλογή μιας εναρμονισμένης μεθοδολογίας αξιολόγησης της περιβαλλοντικής επίδοσης, μεταξύ άλλων, έτσι ώστε τα αποτελέσματα να είναι πιο ακριβή.
- Οι συναρμόδιοι φορείς χρειάζεται να επικοινωνούν και να αλληλοενημερώνονται πληρέστερα και συστηματικά.

Η υιοθέτηση Νέων Προτύπων που θα ενσωματώνουν περιβαλλοντικές απαιτήσεις είναι μονόδρομος για την επιτυχή μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία

- Η Κυκλική Οικονομία βρίσκεται στο κέντρο της πολιτικής του ΥΠΕΝ το οποίο συντονίζει την σχετική Διυπουργική Επιτροπή και την Μόνιμη Επιτροπή Παραγωγικών και

- Κοινωνικών Φορέων με αντικείμενο την εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου με ανάπτυξη δράσεων εφαρμογής και σχηματισμό πλαισίου κινήτρων για χρηματοδότηση.
- Το πρόβλημα της έλλειψης ολοκληρωμένης προσέγγισης στον πολεοδομικό σχεδιασμό, τόσο στις αστικές περιοχές, όσο και στις μεταφορές, γεγονός που προκάλεσε οικονομικές ζημιές και αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία
 - Η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των παγκόσμιων στόχων του ΟΗΕ (SDGS) και ειδικότερα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης μέσω του οικολογικού σχεδιασμού, τόσο των προϊόντων, όσο και των πόλεων και των οικισμών, προκειμένου να ενθαρρύνει την πόλη και τους επιμέρους τομείς της κατοίκησης, της εργασίας, της κοινωνικοποίησης, της βιομηχανίας, των επενδύσεων, να λειτουργούν με γνώμονα την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινότητας.
 - Ο Οικολογικός Σχεδιασμός των πόλεων ενσωματώνει απόλυτα τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας και αφορά στην Δημόσια Υγεία, την ανάπτυξη συνεργειών και την υιοθέτηση καινοτομιών με στόχο την προώθηση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και τον περιορισμό της σπατάλης των πόρων.
 - Η νομοθέτηση για την ισχύ των Προτύπων παραμένει ζητούμενο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο όπως και η ενημέρωση, πληροφόρηση και διάχυση στην ανώτατη εκπαίδευση. Τα Εθνικά Πρότυπα και η αλληλοσυμπλήρωσή τους με τα Ευρωπαϊκά θα υποστηρίξουν την παραγωγή και την αγορά καθώς και τις δεσμεύσεις για την επίτευξη των στόχων 2050 σχετικά με την Κλιματική Αλλαγή.
 - Η δημιουργία συνθηκών ευρείας αποδοχής και συμφωνίας, η άμβλυνση αντιφάσεων μεταξύ των διεθνών φορέων τυποποίησης και η ανάπτυξη πλατφόρμας τεχνικών προδιαγραφών και προτύπων προκρίνεται όπως και η εδραίωση διαδικασιών συνεχούς διαβούλευσης.
 - Τα πρότυπα έχουν θετικό πρόσημο για την ασφαλή καθημερινότητα των πολιτών και της βιομηχανίας. Δεν θα πρέπει να εμποδίζουν την ανάπτυξη τεχνολογιών Περιβάλλοντος και οφείλουν να αντανakλούν την πραγματική συμπεριφορά των προϊόντων και των καταναλωτών. Αυτό επιτυγχάνεται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων και των των ΜΚΟ στην διαδικασία τυποποίησης από την φάση του σχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών και στο περιεχόμενό τους μέσω της ανοιχτής διαβούλευσης
 - Οι τεχνικές προδιαγραφές για τις δημόσιες προμήθειες πρέπει να αξιοποιούν διεθνή και εθνικά πρότυπα τα οποία θα αξιοποιούνται και ως εργαλείο υποστήριξης πολιτικών για την ποιότητα και το περιβάλλον πάντα με σεβασμό σε ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας που καλύπτει τα πρότυπα.
 - Ο ΕΛΟΤ έχει αναπτύξει πρότυπα με δείκτες επίδοσης των έξυπνων βιώσιμων πόλεων περιλαμβάνοντας πρότυπο για την φιλικότητα προς την αναπηρία, την κινητικότητα και
 - Είναι αποδεκτή η λογική συντήρησης και επανάχρησης προτύπων όπως η εφαρμογή τους στην
στην
νέα πολιτική κατασκευών στην ΕΕ και τον κανονισμό για τα δομικά προϊόντα

- Τα πρότυπα εφαρμόζονται και απαιτούνται στις υποδομές και στην διαδικασία Διαχείρισης των Αστικών Αποβλήτων. Ο νέος νόμος για την ανακύκλωση περιλαμβάνει Ενεργειακές κοινότητες
- Πράσινες δημόσιες συμβάσεις και δράσεις που είναι συναφείς με τα πρότυπα
- Η εμπλοκή των πολιτών είναι απαραίτητος κρίκος διαμόρφωσης και ενημέρωσης για τα πρότυπα και την κυκλική Οικονομία

Τα Νέα Πρότυπα που διαμορφώνονται με στόχο την επίτευξη χαμηλών εκπομπών άνθρακα ελέγχοντας την αλυσίδα αξίας κατασκευαστικών υλικών, συμβάλλουν στην μετάβαση προς τη σύγχρονη Κυκλική και Κλιματικά Ουδέτερη Πόλη, εάν η εκπαίδευση των εμπλεκόμενων δημόσιων λειτουργιών είναι συνεχής και επαρκής και εφόσον δραστηριοποιούνται και οι κατάλληλοι ελεγκτικοί μηχανισμοί.

- Τα νέα πρότυπα αποτελούν εναρμονισμένα πλαίσια, κοινής αποδοχής – πηγή κωδικοποίησης, γνώσης, αλλά και τα κύρια εργαλεία που καθορίζουν τον τρόπο παραγωγής των πράσινων κατασκευαστικών υλικών, και όχι μόνο, τα οποία ενσωματώνονται σταδιακά στην ευρωπαϊκή και στην εθνική νομοθεσία και παίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων προς την Κυκλική και Κλιματικά Ουδέτερη Πόλη.
- Ο χαρακτηρισμός «πράσινο» όπου και αν αποδοθεί δεν νοείται πλέον εάν δε ενσωματώνει στα κριτήρια την απανθρακοποίηση. Δραστηριότητες και εταιρείες ή φορείς ελέγχονται και οφείλουν να αποδεικνύουν το αποτύπωμα τους σύμφωνα με τις τάσεις αλλά και την κείμενη νομοθεσία στο πλαίσιο και των κριτηρίων ESG.
- Τα σοβαρά προβλήματα που παρουσιάζονται στην εφαρμογή μελετών και κατασκευών λόγω ανειδίκευτου προσωπικού, έλλειψης γνώσεων ή και αδυναμίας κατανόησης των οδηγιών θα πρέπει να αντιμετωπιστούν τόσο με την συμβολή των ειδικών, όσο και της ακαδημαϊκής κοινότητας, η οποία οφείλει να βρεθεί κοντά στην κατασκευή – εφαρμογή και στα έργα με απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού ώστε η γνώση από την έρευνα να έχει πρακτική ωφέλεια.
- Η συμβολή της ανακύκλωσης στην Κυκλική και Κλιματικά Ουδέτερη Πόλη είναι ύψιστης σημασίας ειδικά όταν αφορά σπάνια, μεγάλου κόστους υλικά και υψηλής επικινδυνότητας, όπως είναι οι μπαταρίες, αλλά και των υλικών κατεδάφισης (μπάζα). Οι δημοτικές αρχές έχουν σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, με διαλογή στην πηγή, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση σε συνεργασία με τα έγκριτα συστήματα ανακύκλωσης.
- Με δεδομένο ότι η παραγωγή υλικών και συστημάτων είναι πλέον διεθνοποιημένη όπως και οι κανονισμοί και τα πρότυπα, πρέπει αντίστοιχα η εφαρμογή και ο έλεγχος

να δέονται από παρόμοιο διεθνή χαρακτήρα. Αυτή η γνώση και η βούληση για εφαρμογή ελέγχων παρουσιάζει σημαντικό έλλειμμα στη χώρα μας.

- Η έννοια της κυκλικής οικονομίας και της κλιματικής ουδετερότητας εφαρμόζεται και στα Μνημεία. Η Πολιτιστική Κληρονομιά έχει πρόσοδο για την κοινωνία και την χώρα και αυτό οφείλουμε να το επανεπενδύουμε στην προστασία και την συντήρηση των ίδιων των Μνημείων.
- Η αντίληψη για την αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων πρέπει να διευρυνθεί συμπεριλαμβάνοντας στην κατανόηση ωφέλειά τους τόσο την συντήρηση όσο και τη βιωσιμότητά τους. Τα έργα για τα οποία αιτούνται χρηματοδοτήσεις συχνά δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα της πόλης ή του φορέα. Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι είναι πολλοί σε αντίθεση με τους φυσικούς πόρους και την ενημέρωση των δημοσίων και δημοτικών υπαλλήλων σχετικά με τις έννοιες και τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, των πράσινων συμβάσεων, της αξιοποίησης των προτύπων και των αντίστοιχων μηχανισμών και μοντέλων ελέγχων.